

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

NEKAZARITZA SAILA

208/2020, uztailaren 2ekoa. Arabako Lurralde Historikoan salbuespenezko izaeraz eta aldi baterako suaren erabilera debekatzen duena, nekazaritza eta baso lanak egiteko gomendioak emateaz gain

Uda garaiaren ezaugarriak ditugu giro temperaturen igoera, eurien eta eguratseko hezetasun ehunekoen gutxitzea eta eguzki orduen kopuru handiagoa. Faktore horiek guztiek zuzeneko eragina dute landareen hezetasun galeran eta landa ingurunean sutea izateko arrisku indizeen gehikuntzan.

Sasoi honetan gizakiaren jarduera areagotu egiten da landa ingurunean, eta horrek eta kontrako egoerek berekin ekar dezakete larrialdiak areagotzea, hala nola, suteak baso eta nekazaritza lurretan.

Horiek horrela, arrisku handiagoa dagoen sasoi honetan, potentzialki sute bat sorraraz dezaketen jarduera guztien inguruko prebentzio neurriak hartzea gomendatzen da. Horien artean, zerealaren bilketa, nekazaritza hondakinen birrintzea, nekazaritza eta basogintzako lanak, garraio bideak onik zaintzeko lanak, astialdietako jarduerak eta abar.

Martxoaren 26ko 11/2007 Foru Arauak, mendiei buruzkoak, bere 65. artikuluan, eta Mendien Legearen 44. artikulua baimena ematen diote Arabako Foru Aldundian mendien alorrean esku-mena duen sailari sute baten hasiera eragin dezaketen jarduerak arautzeko, bai eta, eguraldia edo beste zergati arrazoitu batzuk direla eta, aldi batean landa ingurunean suaren erabilera debekatzeko ere, nahiz eta horretarako egokitutako tokietan izan.

Arabako Foru Aldundi honen menpe dauden atsedean lekuetako barbakoak egiteko instalazioen egoerari buruzko informazioa batu da, eta baita Aldundiaren menpe ez daudenetakoa ere.

Aginduzko txostenak aztertuta, Nekazaritza Sailaren egitura organikoa eta funtzionala onesten duen Diputatuen Kontseiluaren otsailaren 9ko 14/2016 Foru Dekretuak ematen dizkidan eskumenen indarrez, eta Arabako Foru Aldundiko sailak 2019-2023 legegintzaldirako finkatzen dituen diputatu nagusiaren uztailaren 5eko 324/2019 Foru Dekretuaren bederatzigarren xedapena aplikatuz, hau

XEDATZEN DUT

Lehenengoa. Eremua. Salbuespenez debekatzen da landa ingurune guztian sua erabiltzea, edozein helbururekin dela ere. Landa ingurune izango dira Arabako Lurralde Historikoko leku hauek:

- Edozein motatako landa lurzorua.
- Mendi publiko zein pribatuak.
- Naturagune babestuak.
- Parke probintzialak eta aisiaguneak.
- Probintzia edo toki titulartasuneko errepideetako atsedean guneak.

Sua erabiltzeko debeku honek aipatu diren lursailen hedadura guztia hartuko du barnean, bai nekazaritzako, basoko, lorategiko hondakinak deuseztatzeko, bai landaredia kontrolatzeko.

11/2007 Foru Arauak, mendienak, 65. artikuluan xedatutakoaren arabera, baso sute arriskua oso handia edo larria bada, adierazitako debekuaren eremua hedatu daiteke, hain zuzen, mendien edo baso lurren inguruetakoko lekuetara (200 m baino gutxiagora), eurentzako arriskutsua izan baitaiteke.

Bigarrena. Debekuaren epea. Sua erabiltzeko debekualdia indarrean izango da ebazpen honen onarpen eta publikaziotik 2020ko irailaren 20ra arte. Edonola ere, meteorologiak gomendatzen badu, aldi hori aldatu egin ahalko da.

Hirugarrena. Burruntziak erabiltzeko debekua. Era berean, debekatu egiten da burrunziak, barbakoak eta sua egiteko helburua duen edozein instalazio mugikor edo finko erabiltzea, salbu eta, behin-behineko izaeraz, foru agindu honen I. eranskinean ageri den toki parkeen behin-behineko zerrendan ageri direnak. Zerrenda horretan ageri diren toki parkeetako barbakoek bederatzigarren idatz zatiko baldintza fisiko orokorrak betetzen dituzte. Salbuespenez, beste instalazio batzuk era justifikatuan erabiltzeko baimena eman ahal izango da. Horretarako, baimena eskatu behar zaio aurrez Nekazaritza Saileko Mendi Zerbitzuari, eta kasuz kasu aztertuko dira.

Laugarrena. Arau hausteak. Zigor Kodean gai honetan aurreikusitakoa aplikatu daitekeen arren, foru agindu honetan ezarritako debekuaren urraketak Mendiei buruzko Foru Arauaren 69. artikuluan xedatutakoaren arabera zigortuko dira, 1.000 euro arteko isunarekin eta sortutako kalte eta galerak ordaindu beharrekin.

Bosgarrena. Debekuaren helmena. Sua erabiltzeko debekua ez dago zertan bete suaren prebentzio edo itzaltze lanetan.

Seigarrena. Neurriak. Ekonomia Garapenaren eta Lurralde Oreka Sailari eta Ingurumen eta Hirigintza Sailari eskatzea har ditzala behar diren neurriak bere ardurapeko atsedean eremuetan foru agindu hau betetzeko.

Zazpigarrena. Zaintza. Barbakoak eta sua egiteko prestatuta dauden gainontzeko instalazioak zigilatzeko agintzea. Horretarako Foru Aldundi honetako Departamentuek dagozkien neurriak hartuko dituzte. Foru aldundiaren menpean ez dauden barbakoak zigilatu egingo dituzte erakunde jabeek.

Zortzigarrena. Parkeen zerrenda. I. eranskinean adierazten da sua erabiltzeko behin-behineko baimena duten parkeen zerrenda. Baimendutako parkeetako instalazio iraunkorrak dira, espresuki itxita ez daudenak.

Bederatzigarrena. Barbakoa edo burrunzien baldintza fisiko orokorrak. Mendi Zerbitzuak burrunzi edo barbakoa bat baimentzeko, betekizun fisiko hauek bete behar ditu:

- a) Egoera onean dagoen obra egitura finkoa izatea.
- b) Guztiz estalita egotea eta txinpartak itzaltzeko sistema daukan tximinia izatea.
- c) Obra hormak dituen eraikin baten barruan egotea, oinaren perimetroaren ehuneko 75ean gutxienez. Hormak itxita egon behar dira lurretik teilatura, eta eragotzi egin behar dute sua, ilaunak edo partikula goriak ateratzea.
- d) Egituraren zorua zolatu artifizialezkoa izan behar da.
- e) Erretzeko moduan ez dagoen erregairik ez daukan perimetro zerrenda bat izatea, distantzia horizontaleko edo murriztuko 3 metro zabalekoa, behintzat.
- f) Barbakoaren ondoan (eraikinak badira, barruan), sukoia ez den ontzi bat izatea, errautsak bota ahal izateko edo erretzeko moduan ez dagoen leku bat izatea horiek batzeko.
- g) Tximiniatik zuhaitz arbola hurbilenaren adaburura dagoen distantzia gutxienez 5 metrokoa izan behar da.

Barbakoaren inguruan ez badago suterako arrisku handirik, ez da nahitaez c) puntua bete behar. Kasu honetan barbakoaren egitura itxia izan behar da bere lau zatietatik hirutan gutxienez.

Hamargarrena. Nahitaezko neurriak, buruntzi edo barbakoak erabiltzean. Honako hauek dira:

a) Segurtatu behar da 3 metro edo hori baino gehiagoko distantzia dagoela eraikinetik sutea zabaltzeko arriskua daukan edozein erregaitara.

b) Heze edukitzea eraikinetik hurbil dagoen landaredia, hura erabiltzen ari den denbora guztian, sutze arriskua murrizteko.

c) Adi eta suaren ondoan egon, hura piztuta dirauen denbora guztian, eta berehala itzali, edozein arrisku egoera gertatzen bada.

d) Ez erre hosto, paper, erregai fin eta abarrik, baldin eta haien ilaunak keak eraman baditzake. Ikatza baino ezingo da erabili.

e) Errautsak hotz daudenean batu beti. Ez sekula bero daudela utzi ontzi sukoietan.

f) Ez pilatu erregai gehiegirik, apurka-apurka bota.

g) Eskura izan nahikoa ur edo sua itzaltzeko baliabide eraginkorren bat, barbakoa piztuta dagoen denbora guztian.

h) Segurtatu sua eta txingarrak guztiz itzalita daudela han ez gaudenean.

Hamaikagarrena. Salbuespenezko edo presazko neurriak. Salbuespenez, eta arrazoituriko kausaren batengatik, Nekazaritza Sailak edozein sasoi eta lekutan, baita atsedenguneetan eta kanpalekuetan horretarako gaiturik dauden lekuetan ere, sua erabiltzea debekatu ahal izango du, aldi baterako zein modu iraunkorrean, une eta leku bakoitzean baso suteak izateko dagoen edo aurreikusten den arriskuaren arabera. Horrelakoetan, kasuan kasuko instalazioak behar bezala zigitatuko dira eta, hala badagokio, seinaleak jarriko dira.

Hamabigarrena. Nekazaritza eta baso lanetarako prebentzio neurriei buruzko gomendioak. Gomendatzen da sute arriskua dakarten jarduerak egiten diren bitartean, hala nola makinak erabiltzen diren nekazaritza eta basogintzako lanak, zereal bilketa, mendietan sasiak kentzeko lanak, nekazaritza eta basoko hondakinak birrintzea eta abar, baita errepide sarea mantentzeko lanak eta makinak erabiltzen diren bestelako lanak ere, kautelazko neurri ahalik eta zorrotzenak hartzea, lan horiek ezeztatzeraino ere iritsiz, giro egoera desegokiak baldin badaude, temperatura altuaz, haize bortitzaz eta giro hezetasun baxuaz. Neurri hauek hartu behar dira:

– Makina bakoitzak honako hauek izan behar ditu: hautsezko edo aparrezko itzalgailua, gutxienez 6 kg-koa; bizkarreko itzalgailua, gutxienez 15 litro urez betea; eta sua jotzekoa.

– Telefono mugikorra izatea, eta estaldura txarreko tokiak kontuan hartzea. Edozein gertakari edo sute gertatuz gero, berehala deitu behar da 112-ra.

– Makinen edo haietako errodamentuen gainberotzea saihestea, bai eta elektrizitate estatikoaren metatzea ere, zoruan deskargagailuak jarrita.

– Kontu handiz egitea makinaren mantentze lanak, azterketak eta aldian behingo garbiketa, bereziki errodamentuetan, uhaletan eta poleetan, gas-kolektorean eta egunero lastoa pilotzen den makinaren beste toki batzuetan. Ihes hodiko gasen aterabidea ere aztertu behar da, txinpartak itzaltzeko sistemak behar bezala funtziona dezan.

Zereala biltzeko lanetan, aurrekoek gain, beste neurri hauek ere hartzea gomendatzen da:

– Uzta bilketa hastean, pasada bat egin landutako lurzatiaren inguruan.

– Pasadak haizearen norabidearekiko perpendikularrean egin, haizebetik hasita (haizea norantz doan, han).

– Lurzoru harritsu eta maldatsuetan, murriztu aitzinamendu abiadura.

Hamahirugarrena. Foru agindua ondoko hauei jakinaraztea: Arabako toki erakundeei, Arabako foru suhiltzaileen erakunde autonomoari, Gasteizko suhiltzaileei, Ertzaintzari, miñoiei, basozainei, UAGARI, nekazari eta abeltzainen elkarteei, baso elkarteei, Arabako ehiza esparruen elkarteei, parke naturaletan zerbitzuak kudeatzen dituzten enpresei, Arabako Mendi Federazioari eta Gobernuaren Arabako Ordezkariordeztzari. Halaber, agintaritzaren agenteei eta toki erakundeen agintariei eskatzen zaie foru agindu honetan xedatutakoak betearaz ditzatela eta hartan gomendatu eta debekatutakoak herritarrei jakinaraz diezazkietela. horrek guztiak ALHAO-n argitaratzean eraginik izan gabe.

Sua erabiltzeko debeku honi ez dio eragiten Foru Gobernu Kontseiluaren maiatzaren 23ko 29/2017 Foru Dekretua, xedapen orokorrak lantzeko prozedura onesten duena, aplikatu beharrrak, honexegatik:

– Ez dauka arau juridikorik ordenamendu juridikoa berritzen duenik (xedapen orokorrak lantzeko prozeduraren 2. artikulua, 2. idatz zatia).

– Xedapen orokorren aplikazioa errazteko ematen den jarraibide bat da (xedapen orokorrak lantzeko prozeduraren 2. artikulua, 3. idatz zatia).

Administrazio bidea agortzen duen foru agindu honen aurka administrazioarekiko auzi errekurtsua aurkeztu ahal izango da bi hilabeteko epean, hura jakinarazi eta hurrengo egunetik aurrera, Gasteizko administrazioarekiko auzietarako epaitegian, edo, nahi izanez gero, berraztertze errekurtsua hilabeteko epean, Nekazaritza Saileko Foru diputatuaren aurrean. Hori guztia, uztailaren 13ko 29/1998 Legeak, administrazioarekiko auzibideen jurisdikzioa arautzen duenak, 46.1. artikuluan –urriaren 1eko 39/2015 Legearen, herri administrazioen administrazio prozedura erkidearenaren, 123. artikuluekin lotuta– xedatutakoarekin bat etorritz.

Vitoria-Gasteiz, 2020ko uztailaren 2a

Nekazaritza Saileko foru diputatua

EDUARDO AGUINACO LÓPEZ DE SUSO

Nekazaritza zuzendaria

Mª ASUNCIÓN QUINTANA URIARTE

I. ERANSKINA

Fabrika lanez eraikitako eta hornez eta tximinez hornitutako instalazioak –ez badaude espresuki itxita– erabiltzeko behin-behineko baimena ematen den parkeen behin-behineko zerrenda:

PARKEAREN IZENA	HERRIA	ERAKUNDE LAGUNTAILEA
Andra Mari	Aramaio (Ibarra)	Aramaioko Udala
San Roke	Amurrio	Amurrioko Udala
La Encina	Artziniega	Artziniegako Udala
Santa Ana	Laudio	Laudioko Udala
San Ginés*	Labastida	Labastidako Udala
Fresnedo	Santikurutze Kanpezu	Kanpezuko AB
Ostuño	Izarra	Izarrako AB

*: Baimena ematen da bi instalazio bakarrik erabiltzeko: barbakoa anizkun handia eta eraikuntzaren barruan kokatutako barbakoa. Debekatzen da gainerako barbakoak erabiltzea